

การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*
THE OPERATION OF STUDENT SUPPORT SYSTEM IN THE NEW NORMAL
OF SCHOOLS IN DISTRICT UNDER CHAIYAPHUM PRIMARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

ศदानันท์ เลียบภูเขียว¹, ยุทธศาสตร์ กงเพชร²
Sadanan Liabpookhio¹, Yuttasart Kongpeth²
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ^{1,2}
Northeastern University^{1,2}
Email : Krusadanan35@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 335 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายโดยวิธีของเพียร์สัน (Pearson's Simple Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน; ยุควิถีปกติใหม่; โรงเรียน

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the operation levels of the student support system in the new normal, 2) Compare the operation of the student support system in the new normal of the schools under Chaiphum Primary Educational Service Area Office 2, divided by positions and school sizes. The samples included 335 administrators and teachers, determined by using Yamane's formula. The instrument for collecting the data was the five-rating scaled questionnaires. The statistics for analyzing the data comprised the percentage, mean, standard deviation and the Pearson's Simple Correlation.

The research findings included as follows: 1. The result of the operation level of the student support system in the new normal of the schools under Chaiphum Primary Educational Service Area Office 2 implied in overall at the much level. 2. The comparison results of the operation of the student support system in the new normal of the schools under Chaiphum Primary Educational Service Area Office 2, classified by the positions and school sizes in overall and in each aspect exposed indifferently. Except the aspects of student screening and referral, they were different at the statistic significance of the .01 level.

Keywords : Student support system; New normal; Schools

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การระบาดของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562–2563 เป็นการระบาดทั่วโลก โดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ ในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่ว ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 จากเดิมที่เราคิดว่าเรื่องโรคระบาดอาจเป็นเรื่องไกลตัว เราเห็นการแพร่ระบาดของโรคซาร์สและพบเจอกับวิกฤตต่างๆ อย่างต่อเนื่อง แต่เราไม่เคยคิดว่ามันจะมาถึงตัว จนกระทั่งโควิด-19 มาถึงและก่อให้เกิดผลกระทบไปทั่วโลก วันนี้ทุกคนจึงตระหนักเพิ่มขึ้นว่าวิกฤตที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ทำให้ชีวิตไม่เหมือนเดิม สังคมจึงต้องเตรียมพร้อมหลายเรื่อง ความไม่เหมือนเดิมหลังต้องเผชิญกับวิกฤตโควิด-19 เริ่มต้นจากชีวิตของคนเราที่เปลี่ยนแปลงไป ขณะที่หลายหน่วยงาน องค์กร ต่างปรับความคิด พฤติกรรม และวิธีการทำงานที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น จากเดิมคนทำงานมักให้ความสำคัญกับ Work – Life Balance สร้างสมดุลระหว่างชีวิตงานและชีวิตส่วนตัวเป็นสำคัญ แต่ปัจจุบันที่เราทุกคนต่าง Work from Home มีสัดส่วนเวลาของการทำงานและชีวิตส่วนตัวเกิดขึ้นพร้อมๆ กันสลับสับเปลี่ยนกันไปตลอดทั้งวัน เมื่อวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกแรกเริ่มคลี่คลายลงหลายๆ ภาคส่วนเริ่มพูดถึง “ความปกติใหม่” หรือ “New Normal” ที่จะตามมา การมาเยือนของวิกฤตโรคระบาดทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับระบบการศึกษา

หลากหลายด้านเป็นต้นว่าเราจะออกแบบการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ทักษะและหลักสูตรโลกการศึกษารูปแบบใหม่หลังจากนี้ควรมีหน้าตาแบบไหน ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนควรเป็นแบบใด เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทด้านการเรียนรู้หรือทำให้ความเหลื่อมล้ำยิ่งแย่กว่าเดิม จริงหรือไม่ที่เราสามารถเปลี่ยนวิกฤตครั้งนี้ให้กลายเป็นโอกาสด้านการศึกษาจากคาม ผิดปกติแบบใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม (New Abnormal) ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาทำให้ สถานศึกษาต้องอยู่ให้รอด ต้องปรับตัวเพราะวิกฤตโควิด-19 เป็นบททดสอบของความจำเป็นครั้ง ใหญ่ในการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ที่เกิดขึ้น (ชัยชนะ มิตรพันธ์, 2563)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้มองเห็นการจัดการ การศึกษาในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงให้โรงเรียนใน สังกัดทำการสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียนพบข้อมูล นักเรียนมีปัญหาหลายประการเช่น นักเรียนเครียดจากการเรียนออนไลน์ หนีเรียนออนไลน์ ปัญหาครอบครัว บิดามารดาหย่าร้าง แยกกันอยู่ปัญหาด้าน เศรษฐกิจ บิดามารดา อยู่ต่างจังหวัด นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับญาติพี่น้องหรือ อยู่กันตามลำพัง สภาพเช่นนี้ทำให้นักเรียนมี จิตใจว่าเหว มีความรู้สึกขาดความอบอุ่น มีผลกระทบต่อ ด้านการเรียน มาโรงเรียนอย่างไม่มี ความสุข ไม่มีสมาธิในการเรียน บางครั้งตื่นสายมาโรงเรียนไม่ทันบางคน ขาดเรียน หนีเรียน ผลการเรียนตกต่ำ มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนและนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการจัดระบบงาน นำผลการดำเนินงานมาใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนและการคุ้มครองนักเรียน ดังนี้ มีข้อมูลสารสนเทศนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบทุกสถานศึกษาโดยใช้แบบคัด กรองนักเรียนจากการประเมิน SDQ ร่วมกับแบบสังเกตพฤติกรรม 4 โรคหลักของนักเรียนทุกคน ผล จากการคัดกรองทำให้ทราบสาเหตุของนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปัญหาในด้านต่างๆ อันได้แก่ ด้านการเรียน ด้านอารมณ์ ด้านความประพฤติ ด้านพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง ด้านบุคลิกภาพและ ความสัมพันธ์ด้านความสามารถทางสังคมและเศรษฐกิจ (กลุ่มส่งเสริมการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2563)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ใน 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไข ปัญหา และการส่งต่อนักเรียน เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ในด้านดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ความต้องการของสังคมเพื่อจะช่วยให้บรรลุ จุดมุ่งหมายในการพัฒนาเด็กให้มีความเจริญเติบโตในทุกด้าน ให้มีคุณลักษณะตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาและดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของ โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของ

โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบระดับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของ โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

3.2 ได้ทราบผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 262 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,802 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,064 คนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 158 คน ครูผู้สอน 177 คน รวมทั้งสิ้น 335 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน .05 ขอบข่ายด้านเนื้อหาผู้วิจัยใช้กรอบแนวทางนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) ในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน คือ ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยรายละเอียดแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ปัจจุบันมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) ระดับ ค่า IOC ของแบบสอบถามนี้ ระหว่าง 0.67-1.00 ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 เก็บรวบรวมข้อมูลผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 335 คน การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ส่วนด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวม

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			การปฏิบัติ	อันดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.38	0.71	มาก	1
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.31	0.74	มาก	5
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.35	0.71	มาก	4
4. ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา	4.37	0.72	มาก	2
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.36	0.75	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.35	0.73	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.71) รองลงมา คือ ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.72) ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.75) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.71) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.74)

5.2 ผลการศึกษาการศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายด้าน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่	ตำแหน่ง				t	Sig.
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.36	0.31	4.38	0.29	0.38	0.29
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.21	0.43	4.32	0.40	1.73	0.15
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.42	0.34	4.34	0.34	1.36	0.73

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถี ปกติใหม่	ตำแหน่ง				t	Sig.
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.34	0.27	4.38	0.25	1.09	0.39
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.17	0.35	4.39	0.35	3.88	0.53
รวมเฉลี่ย	4.30	0.21	4.36	0.18	2.15	0.12

ส่วนผลการศึกษาศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในยุควิถีปกติใหม่	ขนาดของสถานศึกษา						F	Sig.
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.38	0.30	4.36	0.26	4.25	0.00	0.39	0.68
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.31	0.41	4.32	0.37	3.44	0.27	4.74	0.01**
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.33	0.34	4.42	0.34	4.25	0.00	2.37	0.10
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.39	0.24	4.31	0.29	4.31	0.09	3.86	0.22
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.42	0.35	4.19	0.33	4.00	0.18	3.22	0.00**
รวมเฉลี่ย	4.37	0.33	4.32	0.32	4.05	0.11	2.92	0.20

*แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การศึกษาศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 สามารถ นำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

6.1 การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากแต่ละโรงเรียนได้รับนโยบายจากศึกษาธิการจังหวัดในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงทำให้ทุกโรงเรียนมีความสนใจและให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศักดิ์ ผกากรอง (2562) ได้ศึกษา การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมพัฒนานักเรียน และการส่งต่อนักเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับหนึ่ง และมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีข้อมูลนักเรียนในระเบียนสะสมออนไลน์สามารถนำไปใช้ในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบทุกด้าน สถานศึกษามีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ออนไลน์ในการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน มีการนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ในการวิเคราะห์เพื่อคัดกรอง สถานศึกษามีกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนออนไลน์ มีแพลตฟอร์มออนไลน์ในการรวบรวมพฤติกรรมนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น สังเกต สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ครูที่ปรึกษามีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองทางออนไลน์เพื่อรับทราบข้อมูลต่างๆ ของนักเรียน ครูที่ปรึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนสรุปผลและมีแพลตฟอร์มออนไลน์จัดเก็บอย่างเป็นระบบ สอดคล้องงานวิจัยของ รัชพล เทียงดี (2563) ได้ศึกษา การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องงานวิจัยของ ขวัญเนตร มุลทองจาด (2564) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน วัดอุดมรังสี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไข การส่งต่อ และการคัดกรองนักเรียน

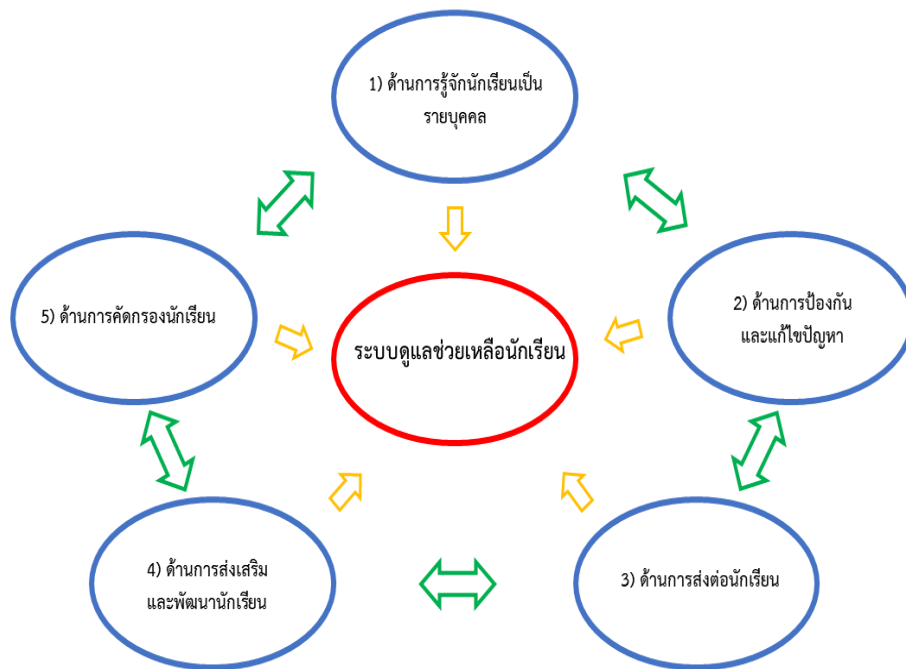
6.2 การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา

6.2.1 การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องงานวิจัยของ กรดา มลิลลา และ เพ็ญญา สุขเสริม (2564) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งการทำงานและ ประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญเนตร มุลทองจาด (2564) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน วัดอุดมรังสี ผลการวิจัยพบว่า ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

6.2.2 การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชพล เทียงดี (2563) ได้ศึกษา การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามสถานภาพโดยรวม แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาผู้วิจัยได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) ด้านการส่งต่อนักเรียน 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 5) ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 สามารถนำแนวทางที่ได้ไปพัฒนาหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนได้ต่อไป

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 จากการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นเมื่อมาจัดอันดับได้ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) ด้านการส่งต่อนักเรียน 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 5) ด้านการคัดกรองนักเรียน ทำให้เห็นถึงความสำคัญก่อนหลัง จึงเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และสถานศึกษาในการตัดสินใจเชิงนโยบาย ว่าจะต้องทำกิจกรรมเหล่านี้ก่อนหลัง ตลอดปีการศึกษา

8.1.2 สถานศึกษา ควรจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษา นำมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของโครงการ และจัดกิจกรรมบนพื้นฐานของข้อมูลและความต้องการจำเป็นที่พบ

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษามีข้อมูลนักเรียนในระเบียนสะสมออนไลน์สามารถนำไปใช้ในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครบทุกด้าน มีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ออนไลน์ นำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ในการวิเคราะห์เพื่อคัดกรอง มีกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนออนไลน์ มีแพลตฟอร์มออนไลน์ในการรวบรวมพฤติกรรมนักเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น สังเกต สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ครูที่ปรึกษามีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองทางออนไลน์เพื่อรับทราบ ข้อมูลต่างๆ ของนักเรียน มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผล และมีแพลตฟอร์มออนไลน์จัดเก็บอย่างเป็นระบบ

8.2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน มีการประชุมครูออนไลน์เพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดกรองในการจัดกลุ่มนักเรียนได้อย่างชัดเจนและเผยแพร่ผ่านทางออนไลน์ ทำความเข้าใจและแจ้งวัตถุประสงค์ของการคัดกรองให้นักเรียนและผู้ปกครองได้รับทราบผ่านระบบออนไลน์ ใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ออนไลน์เพื่อคัดกรองนักเรียน แยกกลุ่ม ปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ครูที่ปรึกษามีผลการคัดกรองนักเรียนออนไลน์ทุกคนเป็นปัจจุบันและสามารถนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างสะดวก และเป็นความลับ มีการนำผลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม

8.2.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาตามกลุ่มที่คัดกรอง จัดกิจกรรมโฮมรูมออนไลน์อย่างสม่ำเสมอ มีประชุมผู้ปกครองออนไลน์ สร้างเครือข่าย ผู้ปกครองออนไลน์เพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียน โทรปรึกษาผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมออนไลน์ให้นักเรียนแสดงความสามารถ เช่น ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา วิชาการ เป็นต้น มีการติดตามผลการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และจัดเก็บข้อมูลออนไลน์อย่างเป็นระบบ

8.2.4 ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา สถานศึกษามีโครงการในการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหาของนักเรียนไว้อย่างชัดเจนและประชาสัมพันธ์ออนไลน์ ครูที่ปรึกษามีการให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหานักเรียนผ่านทางออนไลน์ โทรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้คำปรึกษาผ่านช่องทางออนไลน์ ส่งเสริมสนับสนุน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหามากหลาย มีหน่วยงานภายนอกช่วยสนับสนุนการดำเนินงานในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนของสถานศึกษา การประเมินผลและติดตาม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขนักเรียนและจัดเก็บข้อมูลในแพลตฟอร์มออนไลน์อย่างเป็นระบบ

8.2.5 ด้านการส่งต่อ สถานศึกษามีการดำเนินการร่วมกับฝ่ายต่างๆ ในการวิเคราะห์ปัญหา ของนักเรียนและพิจารณาเพื่อส่งต่อนักเรียน มีการส่งต่อภายในและภายนอกตามขั้นตอนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีเอกสารออนไลน์เพื่อส่งต่อนักเรียนตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งต่อภายในนักเรียนที่มีปัญหาไปยังครูแนะแนว/ครูฝ่ายปกครอง/ครูวิชาการ/ครูอนามัยเพื่อให้ความช่วยเหลือ นักเรียนที่ส่งต่อได้รับความช่วยเหลือที่ถูกต้องรวดเร็ว มีการโทรประสานกับผู้ปกครองนักเรียนก่อนการส่งต่อภายนอกทุกครั้ง รายงานผลการส่งต่อและดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาอย่างเป็นระบบ และโทรแจ้งผลการติดตามและดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบอยู่เสมอ

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรมีการศึกษาดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยศึกษาด้านการคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อนักเรียนให้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

8.3.2 ควรมีการศึกษาดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีปกติใหม่ของโรงเรียนเอกชน เพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8.3.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ เช่น การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถม ศึกษาชัยภูมิ เขต 2 แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มี มาตรฐาน ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานรวดเร็วและประสบความสำเร็จ

9. บรรณานุกรม

- กรดา มลิลลา และเพ็ญญา สุขเสริม. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. **วารสารมหาจุฬานาคร ธรรม์**. 8(2). 31-41.
- กลุ่มส่งเสริมการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (2563). **แผนพัฒนา การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561-2564 และแผนปฏิบัติการประจำปี 2563**. ชัยภูมิ : กลุ่มส่งเสริมการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.
- ขวัญเนตร มุลทองจาด. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดม รังสี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยชนะ มิตรพันธ์. (2563). **วางแผนชีวิตใหม่รับ New Normal หลังวิกฤตโควิด-19**. สืบค้นเมื่อ 31 กรกฎาคม 2565. จาก <https://www.eta.or.th/content/new-normal-after-covid-19.html>
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2548). **การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. กรุงเทพฯ : วีอินเตอร์ พรินท์.
- พรศักดิ์ ผกากรอง. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- รัชพล เทียงดี. (2563). **การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). **คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็ก**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิง **เนื่องบุรี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.